

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:
Pe un an 500 Lei
pe o jumătate de an 250 Lei

Abonamentele se plătesc
înainte!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 68

ANUNȚURI ȘI RECLAME:

Un șir Corp V, adică de lărgimea a doi milimetri, Lei 15
Lărgimea de 1 cm. Lei 60

Să ne regăsim!

Telegramele din străinătate ne aduc știrile că guvernul jugoslav din Cairo (capitala Egiptului) nu se mai bucură de aceeași încredere ca mai înainte, ci acum i-se dă mai multă prețuire guvernului Tito, care luptă în țară cu Germanii. La fel au pățit-o Polonezii, la fel au pățit-o și Francesii.

Bine știe proverbul: dușmanul de azi poate fi prietenul de mâine, iar prietenul de azi poate fi dușmanul de mâine.

Esti prețuit în fața străinului numai atât, cât îi poți de folos într'un fel oarecare. Când nu mai poți fi de folos, s'a terminat și cu prietenia. Așa se întâmplă între oameni; așa se întâmplă între popoare.

Fiecăruia dintre noi i-s'a întâmplat să pățească la fel. Toți am cunoscut oameni care ne înconjurau cu bunăvoință lor, ne arătau bunăvoință și chiar dragoste, încât de multe ori în buna noastră credință îi și numărăm printre prietenii noștri.

Dar lucrurile se schimbau dintr'odată. Cât ce nu mai eram în măsură să-i îndeplinim un folos la care se aștepta, ne vedeam părăsiți și cu prietenul de ieri abia dacă ne mai dăm binețe, trecând unul pe lângă altul aproape ca doi străini.

Între popoare se întâmplă același lucru. Cunoaștem cu toții popoare care ca ieri își făceau declarații de „veșnică prietenie” și deodată, într'o noapte, au devenit dușmani. „Veșnică prietenie” a fost numai atât, cât a fost interesul ce l au urmărit fiecare. Pe de altă parte, popoare care ca ieri se dușmăneau de moarte, schimbându-se împrejurările, au devenit prietene.

Mai ales războiul ne arată multe astfel de exemple.

Noi însă să învățăm și din pățania noastră și din pățania altora.

Să găsim în noi, și numai în noi, forțe îndestulatoare pentru salvarea sau scăparea noastră. Să nu ne amăgim niciodată cu făgăduielile străinilor, care totdeauna sunt date, numai după ce s'au gândit mai întâi la interesul lor.

Să ne regăsim cu toții din rătăcirile în care ne-au dus credințele deșarte. Să uităm cu toții trecutul cu învrăjbirile dintre frați, ce ne-au împărțit în tabere dușmănoase una de alta, rânzând și profitând străinii de noi.

S'a spus de mult: „România nu are alt ocrotitor decât pe Dumnezeu și sabia sa”.

Dumnezeul dreptății nu se poate să nu vadă năcasurile unui popor pașnic, care nu a râvnit niciodată la ceea ce nu este al său, și să nu-i dea o dreaptă răsplătire. Oricare ar fi poverile ce a pasă asupra noastră, să le primim ca niște încercări ale Aceluia, care la vremea potrivită ne va aduce ușurare.

Un neam, care dela începutul istoriei lui a trecut și trece prin atâtea sângerări, nu se poate să nu aibă o dreaptă răsplătire, oriatunci nu mai există nici o dreptate pe lumea asta.

Și în al doilea rând, pe lângă războiul în Cel de sus, să ne răzvimăm pe forțele noastre, dar mai ales pe forța sufletului nostru.

Să topim, în cuptorul părerilor de rău, tot ceea ce a fost rătăcire între noi și să renască în sufletele noastre credința neșdruncinată în

Viața aspră a unor călugărițe

Este vorba de Mănăstirea gr. cat. „Buna-Vestire” din Moreni, județul Prahova.

Iată povestea acestei Mănăstiri: În anul 1922, o româncă cu numele: Magdalena Bossy a intrat într'o mănăstire de călugărițe din Franța. A devenit astfel: Maica Magdalena. Era o călugăriță foarte bună și făcea astfel cinste țării din care venise. Iubirea de patrie a împins-o să ceară celor mai mari, ca să-i dea voie să vină în România și să facă și aici o mănăstire de călugărițe române, cari să se roage în limba românească. Voia i-s'a dat, și în anul 1938 Maica Magdalena a venit cu vreo câteva călugărițe în țară și s'a instalat la Moreni — unde un frate de al ei i-a dat loc, — și a făcut o mănăstire frumoasă.

În anul 1940, după o boală grea de 2 luni, Maica Magdalena Bossy și-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu. Toate persoanele cari au cunoscut-o spun că era o persoană tare bună și rugătoare de Dumnezeu.

Puțin timp după moartea ei, călugărițele au fost silite să iasă din mănăstire, deoarece cutremurul groaznic ce a avut loc atunci le-a dărâmat casa. Au fost primite de niște călugărițe din Timișul de Sus, apoi și-au găsit o casă la Sinaia, unde au stat până în vara anului trecut 1943, când, după ce li-s'a reparat casa, s'au întors din nou la Moreni.

viitorul acestui neam. Să legăm această credință nu pe ajutorul izbăvitor din afară, ci pe unirea noastră frățască între toți fiii neamului.

De granitul credinței noastre naționale se va sfărma puterea vrăjmașului, mai degrabă decât de cele mai perfecționate armături.

I. Sârbu

Aici le-am vizitat în vara aceasta și de aceea povestesc și altora viața lor frumoasă.

Când intri în biserica mănăstirii, te întrebi că unde-s maicile, deoarece ele nu se văd printre credincioșii ce se află la slujbă. Călugărițele nu se văd, fiindcă ele sunt separate de credincioși printr'un zid, pe care sunt niște gratii de lemn — ca niște zăbrele — ele fiind astupate, așa că le auzi, dar nu le vezi.

Călugărițele acestea nu ies toată viața lor din mănăstire. Nu vorbesc cu nici o persoană din lume, afară de părinți și rudeni, cu cari vorbesc de vreo câteva ori pe an, însă fără a ieși din mănăstire, călugărița rămâne dinapoia unor zăbrele și vorbește de acolo.

Dece oare sunt ele așa de stricte?

Pentru că ele și-au închinat viața lui Dumnezeu și vreau să trăiască numai pentru El. Sunt atâtea persoane în lume, cari nu trăiesc decât pentru bunuri pământești și plăceri; dece n'ar fi oare persoane cari să trăiască numai și numai pentru Dumnezeu? Ba să ne dea Dumnezeu cât mai multe suflete de acestea, deoarece numai pentru rugăciunea și jertfa lor mai ține Dumnezeu lumea și nu ne bate, cum merităm pentru păcatele noastre.

Viața călugărițelor din această mănăstire se împarte între rugăciune și muncă.

Ele fac sfintele slujbe, când singure, când cu preotul (care rămâne și el dincoace de zăbrele), dar toate în românește, așa că înțelege oricine ce spun. Preotul le face în fiecare zi sf. liturghie și le cuminecă printr'o ferestruică, la care se prezintă fiecare călugăriță să primească Trupul și Sângele Domnului Hristos.

Aceste călugărițe se roagă pentru toți oamenii și pentru toate lipsurile, dar mai ales pentru cei cari le cer rugăciuni. Așa că oricine poate să-le scrie, când are vre-un necaz sau ceva dar de cerut, ori mai ales rugăciuni pentru suflet, pentru familie, pentru cei vii și pentru cei morți. Cei cari cer rugăciuni au obiceiul să-le dea și o sumă de bani, ca să aibă călugă-

GRAUNTE SUFLETEȘTI

rițele cu ce să trăiască. Am văzut chiar foarte mulți ortodocși (deoarece prin părțile acelea ei sunt mai numeroși) cari se duc și cer rugăciuni.

Am mai spus apoi că maicile și lucrează, lucru de casă și de grădină. Ele, chiar și în timpul lucrului, spun rugăciuni, fie tare, fie încet. De sigur numai cu lucrul ce-l fac nu pot trăi (deși sunt vreo 12), deoarece ele nu ies din mănăstire să câștige. Pe de altă parte, dacă ar ieși din mănăstire, nu ar avea vreme să se roage! Așa că se cuvine să primească bani și daruri dela credincioși, ca să aibă cu ce trăi. Dacă vrem să-le ajutăm și să se roage pentru noi, putem să-le trimitem bani prin poștă, pe adresa pe care am pus-o la început.

Cele trebuincioase pentru mănăstire sunt cumpărate tot de niște călugărițe, dar care au voie să iasă din mănăstire, (altfel cine le-ar aduce de mâncare) și sunt puțin mai altfel îmbrăcate decât cele dinlăuntru.

Iată așadar, care este viața călugărițelor din mănăstirea Buna-Vestire din Moreni. Este desigur o viață grea, pe care numai cele ce au chemare dela Dumnezeu o pot urma. Dar viața lor va fi și bine răsplătită, căci ele sunt ca și fecioarele înțelepte cari îl așteaptă pe Isus, ca să intre cu El în fericirea veșnică.

Dea Domnul ca pilda lor și ruga acestor fecioare tinere să îndemne pe cât mai mulți, să ducă o viață, sfântă pe pământ și astfel să ajungă la fericirea veșnică.

Pr. Bernard-Stef

Abonamentele se plătesc înainte. Nu-i putem aștepta decât pe acei cetitori, pentru cari garantează preotul lor.

Carol Foucauld: ofițer, călugăr și misionar

S'a născut la anul 1858 în orașul Strassburg din Franța. Mamă-sa din fragedă copilărie l-a deprins să îngenunche la rugăciune seara și dimineața. Și tot ea l-a învățat să culeagă flori cu sora lui, pe cari să le așeze la picioarele troițelor, dela răscrucile drumurilor. Rămas orfan de părinți e luat în grija unchiului colonel. La școlile înalte pe cari le-a urmat, prin citirea cărților rele, din băiat evlavios, devine un păcătos. Ajuns locotenent e trimis din țară în Algeria, o colonie a Franței în Africa. Pe aceste meleaguri atât de neliniștite, se aprinde în el dorul de a trăi în tăcere, în singurătate, dar nu ca ofițer, din care post demisionează. Ori, pentruca să poată cunoaște felul de viață al oamenilor de-aci, învață limba arabă în Maroc, colonie franceză vecină cu Algerul, notând într'un carnet tot ce era mai însemnat. Cu o astfel de muncă înlesnea misionarilor ce vor veni după el, drumul de a predica Evanghelia acestor păgâni.

Reintors în Franța, hotărîrea de a se pocăi îl preocupă tot mai mult. Adeseori se ruga: Doamne, ajută-mi, să-ți urmez. Și Domnul l-a îndrumat să meargă la preotul Huvelin, care cu privirea lui pătrunzătoare cuposcu, ce vânt îl aduse pe tânărul nostru la dânsul. Deci primul sfat ce i-l-a dat, a fost: „tinere, spovedește-te, pentruca numai iertarea păcatelor îți va deschide calea spre lumina lui Cristos“. Și tânărul îl execută întocmai. De altfel glasul credinței îi spusese întruna,

că numai o credință vie și o viață curată te poate face să te bucuri de strălucirea luminii veșnice. Iată cum a răsărit în el crinul cel mai tare al credinței și al vitejiei, de a rupe odată și pentru totdeauna cu trecutul întunecat. Slavă ție tinere și acelora cari te urmează.

Dela spovadă, s'a hotărît că de azi încolo față de orice om să-i fie milă, ajutându-l atâta cât poate, fie cu muncă, fie cu sfatul, fie cu răbdarea, fie chiar cu prețul vieții sale. De ce? Pentruca acela pe care îl miluești, să vadă și să recunoască în toate faptele tale că în tine trăește Cristos, sfătuind între alte pe oricine să fie vesel și evlavios.

Cu această primăvară îngerească în suflet, pleacă la Ierusalim, pentru ca să vadă pământul pe care Mântuitorul l-a călcat în lung și'n lat, precum și locul pe care l-a adăpat cu sângele Său încheșat. Prin aceasta călătorie, ca și prin cuminecarea zilnică, gândurile-i luminoase prindeau rădăcini tot mai vânoase, în urma cărora a intrat în mănăstirea trapistă. După 5 ani de călugărie, starețul spune despre el: pân'acum n'am întâlnit un suflet închinat așa de adânc lui Dumnezeu. Da, pentruca prin umilința lui, prin bunătatea lui, prin blândețea lui, prin lungile lui rugăciuni de fiecare zi i-a cucerit pe toți, după cum cucerise ceva mai înainte pe locuitorii din Nazaret. După îmbrăcăminte părea un cerșetor, ce purta un brâu destul de gros pe mijloc, de care atârna rozariul. Mânca odată pe zi, dormind 2 ore pe noapte. În biserică privirea-i era numai spre altar, unde cu ochii su-

fletului vedea pe Cristos în Sf. Cuminetură. Cărțile creștinești și religioase le citea aproape tot îngenunchi. Astfel se zicea de el că se îmbrăca ca un sărac, vorbea și scria ca un învățat și se ruga ca un sfânt, el care a vândut lumea aceasta pentru cealaltă.

La ordinul celor mari e sfințit de preot. Și iată-l preot misionar în Maroc, așezat în localitatea Taghit, unde făcu o biserică din cărămidă arsă la soare, al cărei altar o lampă cu petrol îl lumina ziua-noaptea. Aci a petrecut el multe ceasuri în rugăciune, gândindu-se la cele veșnice. Până și-a făcut și o casuță, s'a odihnit la treptele altarului, la picioarele Stăpânului. Era foarte iubit de credincioși cari îi ziceau sfântul.

Cu dorul de a trăi cât lumea, pentru ca să predice Evanghelia, pleacă în Alger, căror credincioși berberi le traduce Sf. Scriptură în limba lor. De aici pleacă spre Zahara, o întindere de nisip aproape cât Europa. Traduce și creștinilor tuaregi Sf. Scriptură cari pe noi europenii ne socotesc sălbatici, iar pe ei se cred desăvârșiți. Oamenii uneori buni, alteori răi. Căci atunci când îl mușcă pe sfântul o viperă, îi ard rana cu fer înroșit, scăpându-l dela moarte, ca mai târziu, în 1 Dec. 1917, să-l puște mortal. La căpătâiu astăzi străjuște o cruce neagră de lemn. Desgropat de câteva săptămâni, trupul era conservat. Pentruce? Pentruca a fost un sfânt.

Iată o viață trăită, în credință și blândeță, în știință și umilință, în sărăcie și vitejie, în rugăciune și fapte bune, în milă și jertfă pentru Cristos!

Să ne deprindem și noi, ca în fiecare seară să ne cumpănim gândurile, vorbele și faptele din timpul zilei trecute, cerând iertare lui

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI“

Poezii din popor

Din Sângiorgiul Român, jud. Năsăud

Pentru badea care-mi place,
Nici dușmanii n-au ce-mi face,
Nici chinezul *) satului,
Nici chiar domnii Sfatului.
Pe chinezul l-oi plăti;
De dușmani m-oi ști feri.
Domnii șed, se sfătuiesc,
Și dușmanii se sfădesc,
Eu cu badea mă iubesc.

Frunză verde, iarbă neagră,
De cine doru se leagă,
Nu ține lucru de șagă.
Și de mine s'o legat,
Parcă nu-l lucru curat,
Că stau casa să mi-o las
Pe minută și pe ceas,
Și de lucru nu m'apuc,
Tot cu gândul să mă duc!

Măgheran brașovenesc
Vai de mine, mult doresc

*) chinezul, primaru.

Cu badea să măntălnesc,
Două vorbe să-i vorbesc,
Apoi să mă despărțesc;
Să mă despărțesc cu dor
Ca și luna printre nor,
Să mă despărțesc cu jale,
Ca și luna printre stele.

Amară-i frunza de nuc
Amaru-i doru ce-l duc.
Amară-i frunza de fag,
Amaru-i doru ce-l trag.
Vai de mln, amar-i dorul,
Da el cum mai strică omul!
Cum m'a stricat și pe mine,
De nu pot iubi pe nime!

Măi badiță, spic de grâu
Bine-ar fi să nu te știu,
Că de când te știu pe tine,
Moarte-mi trebe, altul nime,
Pân'te știu pe dumneata,
Moarte-mi trebe, altu ba!

Frunză verde de secară
Din doruțul meu de-asăară
Făceai foc s'aprinzi o țară,
Dintr'amele lăcrămele
Făceai două isvorele
Să te-neci badițo'n ele!

Codrul cadă-ți vârful,
Să rămâi fără dânsu,
Cum ts eu fără mândru.
Codrule, cază-ți frunza
Să rămâi fără dânsa,
Ca mândru fără mândra.

Mândro, traiu dintre noi
Nu l-ași da pe șase boi.
Ochii tăi ca murile
Mi-au mișcat gândurile,
Care zboară tot la tine
Ca razele de lumine!

Știi, badeo, acum un an
Amândoi un măr mâncam.
— Știi, mândro, când astăvară,
Amândoi mâncam o pară.
Acum de-am căra cu sacu,
Nu ne-am da unu la altu.

Dragi ne-am fost noi cu mândru
Mai de mult, dar amu nu.
Dragi ne-am fost noi cu mândra
Mai de mult, dar amu ba!

Culese în anul 1910 de
VALERIU CRIȘAN-Șercaia

Vrei tu, român adevărat,
să te faci unealta dușmanului,
ascultându-i șoptele?

La colindat

— Ceterașii —

Iarnă grea ca aceea, în care s'a petrecut istoria aceasta, spuneau bătrânii că nu s'a mai pomenit demult. Două săptămâni în Postul Crăciunului, a început să ningă și să viscolească. Noapțile mai ales se ridicau niște vifornite cumplite, că veniau sălbătăciunile până'n pragul tinzii și luau oaia și porcul, de sub ochii gospodarilor îngroziți. De teama lor nu mai îndrăznia omul să plece singur la drum mai lung.

Serile pe la șezători se vorbea numai de lupi, se spunea că umbliă dihăniile flămânzite în haite mari și sfășie tot ce le iese în cale.

Aproape de Crăciun, vremea s'a mai muiat puțin; două-trei zile au picurat streșinile, apoi frigul s'a înăsprit iar și în Ajun a început să tragă un vânt aspru și tăios.

Pe o așa vreme, nu s'au mai încumetat, ca în alți ani, nici țiganii de prin satele vecine, să vie cu colindul pe la noi prin sat. Singur lăncu și feciorul său Laia din Furca, au îndrăznit să înfrunte viscolul și gerul și să plece la drum. Avea o-

„Calendarul dela Blaj“ este cel mai frumos și mai ieftin calendar. Se vinde cu 80 Lei ex.

Dumnezeu pentru toate relele, zi-când: Doamne, de azi înainte, îți dăruiesc inima mea, mai mult ca oricui; ajută-mă să Te urmez.

Păr. Octavian Fulicea

De prin sate

Sinodul preoțesc dela Beiuș

La sinodul de toamnă al preoților din protopopiatul Beiușului a luat parte și Excelența Sa înaltpreasfințitul Episcop Dr. Valeriu Traian Frențiu, pe care l-a salutat Păr. protopop și canonic onorar Dr. Valer Hetco, arătând, ce fericiți sunt preoții cari li pot asculta sfaturile și îndemnul.

L. P. S. Sa a spus că a venit cu drag în mijlocul preoților săi, cari muncesc pentru mântuirea sufletelor în acest colț de țară greu încercat. Neamul nostru a ajuns la o răscruce istorică, când, mai mult ca oricând, trebuie să asculte de poruncile lui Dumnezeu, cari singure pot aduce izbăvire din acest războiu, care a încins lumea.

După isprăvirea celor oficiale, sinodul s'a încheiat prin cuvântarea Păr. protopop.

Binecuvântarea bisericii din Papiu Ilarian

Biserica din Papiu Ilarian jud. Cluj-Turda a fost într-o stare destul de rea, când, înainte cu 3 ani, a venit acolo păstorul Iosef Păr. Gh. Cipăian. Sfinția Sa a înlocuit tencuiala, atât înăuntru, cât și în afară; a reparat creșterile din zidurile și iconostasul bisericii; a reparat coperișul, ferestile și ușile, dintre cari două au fost făcute din nou, și a zugrăvit biserica, așa că astăzi această biserică este una dintre cele mai frumoase din jur.

Binecuvântarea s'a făcut la sărbătoarea Intrării în Biserică (21 Noembrie) de către Păr. Augustin Cioba din Bârboși, fiind de față credincioșii din comunele Papiu Ilarian, Bârboși și Sânger.

Păr. Gh. Cipăianu a putut face atâtea lucruri frumoase cu ajutorul primcuratorului Vasile Sângeorean, cu ajutorul cărui a reparat și casele parohiale, a plătit datoriile bisericii în sumă de 200.000 Lei, a împre-

mult biserica și intravilanul parohial și a reparat biserica și celelalte clădiri parohiale.

Cu acest prilej cuvine-se a se aduce mulțumite și următorilor binefăcători ai bisericii din Papiu Ilarian. Dy. învățătoare Ana Cipăian din Cipăieni care a dăruit un potir, Velcherean Petru a dăruit un rând de odăjdii bisericești, Velcherean Frârina o sf. evanghelie, Glurgea Ioana un Mineiu, Mogoș Petru un Strașnic, Precup Vasile un Strașnic, Ludușan Ioan un Orolughion, Ludușan Valer un Pentecostar, Sânmărgăitan Emilo cruce în fața bisericii și Măucio Petru o cruce pe sf. altar.

Tot aici se aduc mulțumiri și dlui prefect de Turda, Generalul Al Vălcu, care a dăruit 10.000 Lei și a pus la dispoziția protopopului cariere și brațele de muncă trebuitoare pentru repararea bisericii prin munca de folos obștească.

Bineînțeles că și credincioșii sunt foarte veseli când văd atâtea răvani pentru bunul mers al bisericii.

CORESPONDENT

Binecuvântarea bisericii din Sâncel

În Sâncel, lângă Blaj, care are 2400 suflete, păstorește de 3 ani Păr. Gheorghe Ciânța, sub care s'a reparat vechea biserică, padimentându-se din nou, adăugându-i-se burlane, făcându-se scaune noi, îndreptându-se coperișul, vărându-se și renovându-se cu desăvârșire. Duminică în 15 Dec. a fost binecuvântată de Păr. protopop Iuliu Busoiu, Păr. Nicolae Florea și preotul local. A luat parte întreg poporul în frunte cu directorul școlar pensionar Liciniu Ciugudean. Foarte mulți credincioși s'au spovedit și cuminecat.

Serbarea de Crăciun a liceului din Beiuș

Anul acesta elevii clasei VIII a Liceului de băieți român unit din Beiuș „Samuil Vulcan” au jucat, în zilele de 13—15 Decembrie, piesa de operă „Vicleimul” compusă de dl profesor de muzică Mihail Bruchenthal.

Serbarea a fost organizată de dl profesor Popovici Victor, dirigintele clasei VIII., cu ajutorul elevelor dela Liceul de fete și cu a fanfarei batalionului 11 Vânători de Munte de sub conducerea dlui sublocotenent Dulgherescu.

Decorurile au fost făcute de dl profesor Ioan Nicolas.

Publicul a rămas foarte încântat de această operă a dlui profesor Mihail Bruchenthal, ca și care nu este alta în literatura română.

Serbarea „Pomului de Crăciun” al flotilei 11 din Blaj

În ziua de 20 Decembrie a. c. în sala Palatului Cultural din Blaj, s'a serbat „Pomul de Crăciun” al Flotilei de aviație din Blaj.

Serbarea s'a început cu Imnul Regal executat de ostașii flotilei. Urmează grupuri, grupuri de colindători, cântând colinde din toate părțile țării.

După colinde urmează „Irozii” de Damian, în care domni submaestrii Stoicescu ca Irod și Nicolau ca ofițer, caporalii Ceiant, Crețu și Cristofor în rolul crailor au jucat foarte bine.

După Irozii, vine Moș Crăciun cu avionul, și împarte daruri la copiii ofițerilor și subofițerilor flotilei.

S'au mai dat daruri și hăinițe și la copiii săraci din orașul Blaj. Serbarea s'a terminat cu plugușorul și capra, executate foarte frumos de ostașii aviatori. După serbare a urmat împărțirea darurilor de Crăciun la soldați.

Pr. I. M.

Note din Beiuș

Joi în 23 Decembrie la orele 15 Reuniunea Mariană a Femeilor unite din Beiuș, a ținut să ducă de sfintele sărbători mângâierile credinței în mijlocul soldaților bolnavi.

Cu acest prilej li-s'a distribuit acestora cărți de rugăciuni, prăjituri, vin, iconițe, reviste, spre mângâierea deplină a tuturor celor ce se aflau robii cu trupul de patul suferințor, dar cu sufletul întărit și înălțat spre cele înalte, cum se și convenia în pragul sărbătorii ce se apropia.

Au fost de față și au deprins aceasta faptă frumoasă doamnelor: Amalia Popovici, Bozac I. Cralic, Halmăjan, Ștefan, iar din partea Bisericii Cristea Nicolae preot român unit.

***

Vineri în 24 Decembrie, în ajunul sărbătorii, au deprins același lucru laudabil

mul o casă de copii și Sașii, între cari trăia, nu prea erau darnici pentru gurile flămânde pe cari le hrănea, nici chiar într-o zi sfântă ca Ajunul.

După ce au umblat toată ziua cu colinda prin sat, Iancu cântând din ceteră, iar Laia condărind și ducând sacul, abia pe la toacă s'au hotărât să plece. Se cinstiseră bineșor pe la gazde, și, prin fumăria beției, nu s'au gândit că o să-i apuce noaptea pe drum.

Iacepa să ningă și dinspre râpale Griorii se lăsa inserarea cu umbre de spaimă. Când au ieșit din sat, înnoptase deabinelea. Nu se mai vedea, acum, nimica și zăpada învăstejită de vânt le venia tot în față, tăindu-le drumul. Cât au mers așa, n'au știut nici ei; după vremea trecută ar fi trebuit să fie aproape de satul lor, dar pierduseră drumul. În față s'au pomenit cu o râpă mare și acum căutau să se întoarcă, să vadă pe unde ar fi, ca să iasă la drumul cel bun. Au stat și ascultat. În hăul nopții nu se auzia decât șuierul vântului, ca niște plângeri și ușoare suspine pe întinsul câmpului. Când vântul și

furtuna s'au mai ogoit, li-s'a părut că aud undeva departe un țângănit de clopot, care abia răzbătea prin sunetul furtunii.

Au pornit și ei într'acolo. Nu-și dădeau seama, ce poate să fie, un sat sau o țârlă. Nu era o înșelare. Sunetul de clopot, purtat de vânt, era când mai apropiat, când mai depărtat de ei. Dela o vreme li-s'a părut chiar că aud și un behăit de oaie. Au început să se grăbească. Voiau să ajungă odată. O spaimă nouă li-se strecurase în suflet: lupii. De undeva, purtate de vânt, veniau urlete înfiorătoare de lupi; uneori mai șterse și mai depărtate, alteori mai puternice, încât li-se părea, că suat chiar lângă ei. Toate poveștile cu drumeți mâncați de lupi, la vreme de iarnă, le veniră în minte. Îngroziți începură să alerge către locul de unde se auziau behăiturile de oaie. Furtuna văjăia și urla. Părea că țipete și vaiete nesfârșite străbateau văzduhul și le umpleau sufletul de spaimă.

Când s'au apropiat, și-au dat seama, că locul către care alergau era un țarc. O îngrăditură destul de înaltă se ridica în fața lor.

N'au stat mult pe gânduri. Spaima îi biciuia din urmă. Și-au aruncat mai întâi sacul, apoi au sărit și ei. N'au mai avut însă vreme nici să strige; de groază le înghețase parcă și glasul. Nu erau într'un țarc, cum crezuseră. O poartă s'a lăsat ușor cu ei în jos și s'au pomenit într-o groapă adâncă. Țarcul era acum alături; behăiturile de oaie se auziau roată, împrejurul lor. Prin mintea lui Iancu fulgeră deodată un gând luminos: Se rătăciseră și au căzut în „lupăria” Mărgineanului din „Valea Mică”. Groapa, în care căzuseră ei, era făcută anume, ca să prindă lupi, iar oaia din îngrăditura de alături slujia de nadă pentru ademenit sălbătăciunile.

Pe Iancu și pe Laia îi trecură noi fiori de groază. Dar dacă o să vină peste ei?! Urletele lupilor erau tot mai apropiate. Oaia înspăimântată se sbătea tot mai tare; alerga și săria în jurul gropii, în îngrăditura ei, căutând o ieșire. Deodată se opri și ascultă înspăimântată. Lupii erau chiar lângă ei. Se auziră mârăituri și mușcăături; zăpada era frământată, în jurul țarcului; apoi o căzătură, căreia îi urmă încă una și apoi apatele.

și plin de sentiment creștinesc Crucea Roșie, când la orele 15 au alinat și așurat suferințele tuturor bolnavilor din același spital.

De astă dată fapta nobilă au săvârșit-o doamnelor Eliza Pavel, Col. Albu și Bibiana Lupianu.

Frumoasă faptă a doamnelor din orașul nostru grațiește dela sine. Bunul Dumnezeu să le răsplătească!

Păr. NICOLAE CRISTEA

Reuniunea Mariană a tineretului român unit

Pentru că tineretul să fie ferit de uneltiri viclene cari voiesc să-l deparțeze de biserică și să-și urască totodată patria și neamul, contra acestor dușmani văzuți sau nevăzuți el trebuie să se apere și să lupte. Pentru că el să poată lupta, trebuie să fie organizat. Organizații sau societăți tineresti sunt și astăzi destule, însă fără un ideal sau program unitar, fără de care nu poate să reziste și să lupte așa cum trebuie.

Multe organizații și societăți tineresti se nasc și pier sub ochii noștri, fără să lase vre-o urmă după ele. O mai bună organizație pusă pe temelie de piatră nu poate să fie decât sub protecția sfintei biserici; o astfel de organizație va trăi atât cât și biserica, până la sfârșitul veacurilor.

În trecut biserica a avut și a purtat grije de tineretul ei, și a fost bine așa. Acum iarăși trebuie să ne întoarcem la sânul ei de mamă, altcum nu merge decât numai spre rău. Tineretul, după cum se știe, de felul său este idealist, el vrea să știe ceva, vrea să activeze ceva; iar dacă nu este cine să-i pună la îndemână lucrări și idei bune, se prinde și de cele rele, puse anume de răuvoitorii bisericii și neamului nostru, cari mai curând sau mai târziu se pot răzbuna dureros, poate

chiar contra acelor care din negligența lor au fost lăsați pradă uneltirilor străine.

Pentru acest scop biserica noastră unită cu Roma ar li bine să înființeze în fiecare parohie Reuniunea Mariană a tineretului român unit, care să fie pusă sub patronajul direct al preotului și al curatoratului bisericesc.

Din această reuniune ar urma să facă parte tineretul de ambele sexe dela etatea de 14 ani împliniți, adică de când a terminat școala primară până la 25 ani împliniți, când vor putea mai departe intra în Agru sau în Reuniunea Mariană. Intrarea în reuniune poate să fie obligatoare, pentru că și biserica își va putea obliga pe fiii săi ca să dea ascultare ordinelor ei, cari numai spre binele lor sufleteș și trupesc pot să fie.

Reuniunea poate să aibă un președinte, vice-președinte și casar dintre băieți și o președintă și vicepreședintă dintre fete, cari toți vor fi aleși de către curatoratul bisericesc pentru 2 sau 3 ani. În parohiile unde nu sunt cel puțin 10 membri se vor afilia reuniunilor din parohiile vecine mai numeroase.

Reuniunea va avea pe săptămână 2 întruniri, una sâmbătă seara dela orele 7-9, când li-se va da din partea preotului local educația religioasă și pregătirea sufletească pentru ziua Duminecii. Acolo, unde este posibilitate, se va înființa și cor bisericesc. A 2-a întrunire poate să fie Duminecă seara, tot dela orele 7-9, când li se va da educația națională, morală, culturală și economică, cetindu-se foi, cărți și reviste folositoare. La biserică vor fi obligați a lua parte în fiecare Duminecă și sărbătoare, afară de motive foarte serioase. Reuniunea va îngriji și de curățenia împrejurul bisericii, a grădinilor bisericești și cimitirelor. Neascultarea se va pedepsi cu amendă în bani.

IOAN CÂMPEANU (țaran plugar
comuna Copșa-Mare,
jud. Târnava-Mare
(Sfârșitul în numărul viitor).

**Când scrieți ori trimiteți
banii, arătați-ne totdeauna, și
scapărat, și Nr. din stânga
fășii, cu care vă merge gazeta.
Altfel nu putem rezolvi scriso-
rile D.Voastră.**

turi, cari se amestecau cu sunete de vioară. Acum o luau pe Sârbă, acum pe Bătută. De bună seamă că dracul voia să-și bată joc de ei într-o zi sfântă și mare ca asta.

Feciorii, amândoi tineri, au luat-o la fugă către sat. Numai după ce s'au strâns într'un grup mai mare, câți va bărbăți au cutezat să se apropie, să vadă ce-i.

Pe Iancu și pe Laia i-au scos mai mult morți, decât vii, din „lupărie”. De groază le albise părul. Tot voiau să spună ceva și nu puteau; apoi duceau mâinile la ceteri, fluierau și cercau să cânte.

Ion Griorean

Cuvântul M. S. Regelui către oștre

Cu prilejul anului nou, M. S. Regele Mihai I a dat următorul ordin de zi către armată:

Ostași,

Regele vostru și poporul român își împlinesc o sfântă îndatorire, adresându-vă primul lor gând în acest început de an. Prin spiritul vostru de sacrificiu, care a rezistat la atâtea grele încercări, voi ați dovedit încă odată virtuțile eroice ale poporului nostru.

Armata noastră este și va rămâne prima podoabă a Statului român.

Ostași,

Patria îndurerată, care simte împreună cu voi suferințele Neamului, dar mândră și recunoscătoare, vă urează prin glasul Meu:

La mulți ani!

MIHAI R.

Proclamația d-lui Mareșal Ion Antonescu către țară

În noaptea anului nou, dl Mareșal Ion Antonescu, conducătorul Statului, a adresat țării o proclamație. În cuvinte frumoase, încercatul nostru conducător a arătat ceace s'a lucrat, atât în țară, cât și pe teatrele de luptă. A mulțumit tuturor pentru munca depusă la ridicarea țării.

Pășind într'un an nou, dl Mareșal Antonescu a cerut tuturor înțelegere, muncă, unire.

D-sa a spus: „Numai uniți vom putea înfrunta prin luptă vitregia ceasurilor ce vor să vină;

Numai uniți vom putea asigura dreptatea Neamului nostru și unitatea pământurilor, care ale lui au fost și ale lui trebuie să rămână.

Numai uniți vom putea primi ocrotirea pe care Dumnezeuul strămoșilor noștri ne-a trimis-o întotdeauna”.

Neînțelegerile din Jugo- slavia

Jugoslavia are doua guverne. Unul este cel refugiat la Cairo în frunte cu regele, iar al doilea este cel format de Tito.

Se află din Geneva, că Tito nu recunoaște guvernul regelui dela Cairo, ba, mai mult, interzice chiar reintoarcerea în țară a soldaților cari s'au refugiat după ocuparea țării de către Germanii.

După cât se vede până acum, Anglia aprobă măsurile luate de guvernul provizoriu al lui Tito. Și convine, pentru că organizează bandele teroriste, cari se luptă cu Germanii.

Războiul cu Rusia

Cu toate că iarna ne bate la ușă, pe frontul răsăritean luptele continuă cu aceeași înverșunare.

La mieznoapte de Kirovograd, trupele germane au luat cu asalt mai multe localități, cu toate că Rușii au opus o rezistență îndârjită.

Puternicele atacuri sovietice din regiunile Jitomir, Corosteu și Vitebsk au fost respinse.

La sfârșit de Kiev, Rușii atacă cu puteri mari, căutând să rupă frontul german, care este foarte bine întărit.

Formațiuni bolșevice de infanterie au atacat localitatea Nevel, însă au fost respinși prin contra-atacuri.

În Crimeea de mieznoapte s'au dat numai lupte locale.

Războiul din Italia

În luptele ce se dau în munții Apenini, Americanii au suferit înfrângeri grele.

La mieznoapte de Venafro, atacurile aliate au fost respinse.

Pe șoseaua ce duce la Cerasuolo, artileria germană a zdrobit mai multe poziții anglo-americe.

Atacul armatelor canadiene dat la mieznoapte de Ortona s'a prăbușit fără succes.

Slabele înaintări aliate din Italia de miezăzi sunt plătite scump. Anglo-americanii au pierderi mari, atât în oameni, cât și în material de război.

Cuvântul mareșalului Petain către Francezi

Cu prilejul sărbătorilor de Crăciun, mareșalul Pet. in a adresat la radio un apel călduros Francezilor.

Șeful Franței de astăzi în cuvinte frumoase a arătat marea primejdie care s'ar abate asupra poporului francez, în cazul când ar izbucni în Franța un război civil. Viteazul mareșal a cerut ca să înceteze micile neînțelegeri cari s'au strecurat în sânul mult încercatului popor francez.

Dl Petain a spus: „Cu toate nenorocirile, îmi păstrez credința în viitorul Franței. În nenorocirile ce s'au abătut asupra noastră, să ne întindem frățeste mâinile. Ascultați de un om ce nu se gândește decât la voi și care vă iubește ca un tată”.

Aliații se pregătesc să atace Europa?

Telegrame venite din Stockholm anunță că aliații se pregătesc din greu ca să atace Europa.

Din trupele cari vor porni ofensiva contra țărilor europene, după cum anunță serviciul britanic de informațiuni, 73 la sută vor fi formate din americani, iar 27 la sută din englezi.

Senatorul american Johnson a declarat că această știre a provocat nemulțumiri în cercurile politice americane. Se vede, că americanilor nu

le face deloc plăcere ca să se bată cu popoarele europene.

Suedia este gata să se apere contra oricui

Dl Hansson, președintele consiliului de miniștri suedez, a ținut o vorbire, în care a arătat că poporul suedez trebuie să trăiască în legături de prietenie cu toți vecinii.

Dl Hansson a mai spus că situația Suediei este destul de îngrijorătoare și că poporul suedez este gata să se apere contra oricui l-ar ataca.

Turcia este îngrijorată de soartea țărilor balcanice

Se află din Ankara, capitala Turciei, că Turcia este foarte neliniștită de soartea țărilor vecine cu ea, în cazul când ar câștiga Rusia războiul.

Cercurile politice turce declară că poporul turc este contra oricărei politici, care ar duce la lipsă de unire în Balcani.

Turcia vrea ca țările din Balcani să fie conduse de guverne puternice și unite, nu de grupări revoluționare, așa cum se întâmplă în Jugoslavia, unde Tito și oamenii săi s'au ridicat contra adevăratului guvern jugoslav.

Știri scurte politice

În Belgia, începând dela 23 Decembrie 1943, s'a mărit rația de pâine dela 250 la 300 grame.

O știre din Geneva anunță că d. Beneș a părăsit Moscova.

Cu prilejul Crăciunului d. Hacha, președintele statului ceh, a adresat un mesagiu tuturor cehilor, mulțumindu-le pentru înțelegerea arătată față de politica sa.

Generalul Eisenhower a fost numit comandantul trupelor anglo-americe din cel de al doilea front.

Portugalia a cerut Japoniei să își retragă trupele din insula Timor.

Din Istanbul se află, că ambasadorul turc din Anglia va sosi în curând la Ankara.

Mareșalul Rommel, după întrevederea avută cu mareșalul von Kundstedt, a declarat, că Germania, la apus, a luat toate măsurile de apărare contra atacurilor aliaților.

În Italia de miezăzi, a izbucnit tifosul. Până acum s'au înregistrat 250 de cazuri.

Porturile engleze Dover, Deal și Folkestone au fost bombardate de aviația germană de coastă.

Se află din Lisabona că în Canada se pregătește un corp de armată, pentru a fi trimis pe frontul din Italia.

Căile ferate americane au trecut sub controlul statului.

Biața Franța!

Zilele trecute, generalul englez Smuts într-o declarație a arătat o parte din planurile de pace ale Englezilor. Intre altele d-sa a spus, că după război vor rămâne numai trei puteri mari: Anglia, Rusia și Statele-Unite. Asta ar însemna, să cadă din rândurile marilor națiuni Germania, Franța și Japonia.

Nu ne miră deloc știrea, că Anglia vrea să sdrobească Germania. Interesele acestor două țări s'au bătut întotdeauna în capete.

Că în Asia dorește moartea Japoniei, deasemenea este lucru de așteptat.

Până aici nimic deosebit. Sunt lucruri la cari ne puteam aștepta oricând.

Ștergerea Franței din rândurile marilor puteri europene însă nu o putem înțelege. Cum, adică Franța, care a ingenunchiat, pentru interesele Angliei; Franța, care se sbate astăzi între viață și moarte pentru cauza poporului englez, să fie nimicimă și nesuștinută de Anglia?

Franța nu a dorit războiul acesta. Ea foarte ușor putea să rămână neutră. Nu pretindea dela nimeni nimic, după cum nici ei nu i-se cerea nimic.

Germania a pregătit războiul nu contra Franței, ci contra Angliei și contra iudeo-comunismului. Conducătorii Germaniei chiar au mărturisit că poporul german nu are nimic de împărțit cu cel francez.

Franța a intrat în război pentru a rămâne credincioasă unei alianțe; pentru ca să-și țină cuvântul dat. A luptat pentru interesele Angliei, mai mult chiar de cât Englezii.

Și care este răsplata? Că Franța nu va mai fi mare putere.

Se poate una ca asta? Franța, care a adus atâta bine omenirii prin marea ei cultură, nu va pieri, în ciuda tuturor uneltirilor. Harnicului popor francez, suntem siguri, că va continua și după război să facă parte din rândul marilor națiuni europene.

Din declarațiile generalului Smuts, Francezii au de învățat multe. Din întâmplările de azi și de ieri, vor învăța, ce au de făcut mâine.

De câte ori ne-au ocupat Rușii. Domnul Mareșal Antonescu a arătat, în cuvântul său de anul nou îndreptat către ostașii, țării că Rușii ne-au invadat și ocupat țara numai în ultimii 120 de ani de 6 ori, și anume: în 1828, 1848, 1853-1854, 1877-1878, 1916-1918, 1940-1941. Așadar, cum să nu ne luptăm împotriva lor?

Bogăția limbei noastre

Adevărată bogăție în limbă este, când pentru un lucru avem mai multe nume. Dar noi pentru *cartofi* avem în Ardeal 31 (treizeci și una) de numiri. Dintre acestea sunt românești neaoșe, ori formate din cuvinte românzate, următoarele 20.

Numirea	Localitățile
1 alune	Mica, Cerghizel (Târnava-Mică), Tirimia (l. Nirașteu), Chirileu (Mureș).
2 baraboi	Câmpie (pass.), Năsăud, Vale (l. Săliște).
3 bidiri	Abrud, Lupșa.
4 biguri	Nirașteu (l. Niragiu).
5 bicioici	Sohodol (l. Câmpeni).
6 boabe	Lupșa, Abrud.
7 boambe	Săliște, Galeș, Tilișca (Sibiu).
8 boance	comunic. d-na Silvia Roșca, T.-Mureș.
9 boboașe	Bistra.
10 calompre	Sălaș, Bădăcini, Șimleu, Giorocuta.
11 cartofi,	Dragomirești, Mara-
12 coroașe	cartifli mureș, Săliște.
13 crumpene	Fildul mijlociu.
14 cucule	Târn.-Mică, Blaj, jur.
15 gogoășe	Bouțar (Hațeg),
16 hilbe	Obreja, Car.-Sev.
17 hiribe	pe Mureș, pe Arieș,
18 mere de	(comp. cu Băgău, Ciund, ș. a.
19 napi	cuiu, um-
20 peruște	flătură, moț)
	21 erdăpane germ. Erdäpfel
	22 fidireie M.-Sântana (Mureș)
	23 goațe
	24 grumpe Brad, jur.
	25 grumpene Târnava-Mică, Târn.-Mare, ș. a.
	26 grumbe Ufalău, Cetea, jur. Aiud.
	27 grumpiri Rusca, (Banat) Caransebeș.
	28 măgheruște Nirașteu și jur, Târgu-Mureș.
	29 picioage Pintic (l. Teaca)
	30 pichioici Târnava-Mică, Agrișteu, ș. a.
	31 picioici Mureș, Târnava-Mică, Șinca, ș. a.

Din alte limbi:

21 erdăpane	germ. Erdäpfel
22 fidireie	M.-Sântana (Mureș)
23 goațe	
24 grumpe	Brad, jur.
25 grumpene	Târnava-Mică, Târn.-Mare, ș. a.
26 grumbe	Ufalău, Cetea, jur. Aiud.
27 grumpiri	Rusca, (Banat) Caransebeș.
28 măgheruște	Nirașteu și jur, Târgu-Mureș.
29 picioage	Pintic (l. Teaca)
30 pichioici	Târnava-Mică, Agrișteu, ș. a.
31 picioici	Mureș, Târnava-Mică, Șinca, ș. a.

Observare: Tonul se indică (arată) prin sublinierea silabei.

Etimologia (de unde vine numirea, originea cuvântului).

Numele *cartof* este din germanicul *Kartoffel*, ce se zice și *Tartuffel*, care este derivat din *italienescul tartufels*. Cartoful este originar din

Chill (cot. Cili) republică în America de sud. S'a adus în Europa de Spanioli, pe la anul 1580. La noi au fost introduși cartofii pe la începutul secolului (veacului) al XIX-lea din Austria.

Al. Viclu

Știrile săptămânii

Spre știre. Numărul trecut al gazetei n'a putut apărea decât în 4 pagini din cauza sărbătorilor. Acest număr apare în 6 pagini. Pe măsură ce ne vor sosi abonamentele vom apărea din nou în 8 pagini.

Mulțumirile noastre. Neputând mulțumi tuturor, celor ce ne au felicitat din prilejul jubileului de 25 ani a „Unirii Poporului“, fiind prea mulți, îi rugăm, să primească pe această cale mulțumirile noastre cele mai sincere. Am muncit 25 de ani pentru biserică și neam. Vom munci și mai departe atâta vreme, cât ne va da bunul Dumnezeu puteri, iar după aceea vom preda munca altora mai tineri.

Un dar frumos pentru ostași. Domnul Mareșal Antonescu a dat ordin ca, în afară de soldă și ajutor familial, soldații să primească lunar începând cu 1 Noemvrie: soldatul Lei 1000, fruntașul Lei 1100, caporalul Lei 1200 și sergentul Lei 1300.

Indreptare de greșală. Din numărul de Crăciun al gazetei noastre au rămas nepomeniți, în raportul dlui Traian Dragoș, vechii noștri colaboratori: avocatul Dr. Ioan Bianu și primpretorele Dr. Traian Denghel din Blaj. Amândoi au fost colaboratori harnici ai gazetei noastre încă dela început, scriind articole, dări de seamă, poezii populare, ghicitori și altele. Facem cuvenita indreptare și ne rugăm să nu ni-se ia în nume de rău.

A murit pe acoperișul trenului. În gara R.-Sărat a fost găsit pe acoperișul unui vagon din acceleratul care mergea la Cernăuț trupul neînsuflețit al elevului Branea Alex. Din cercetările făcute, s'a aflat că nefericitul copil a fost lovit pe când trecea trenul pe sub un pod.

S'a aruncat înaintea trenului. Vasile Popescu în vârstă de 35 ani, funcționar la prefectura Dolj, în urma unor neînțelegeri familiare, și-a pus capăt zilelor, aruncându-se înaintea trenului, în apropierea orașului Craiova. Trupul sfârticat de roți a fost predat familiei, pentru înmormântare.

Ce scriu alții despre calendarul nostru. Iată ce scrie marele ziar din București „Curentul“ despre calendarul nostru: „Calendarul dela Blaj scos de gazeta poporală „Unirea Poporului“, întemeiată a-

cum un sfert de veac de Lupeanu-Melin și Iuliu Maior, a apărut și în anul acesta, continuând tradiția strădaniilor binecunoscute și apreciate unanim pentru luminarea satelor noastre. Datorită strădaniei depusă de către păr. Iuliu Maior, „Calendarul dela Blaj“ este un adevărat indreptar al țărânimii noastre și chiar al intelectualității satelor, pe drumul voințelor de totdeauna al Neamului transilvan, al educației ce se cuvine, făcută și azi ca și ieri numai în umbra bisericii noastre. Bucățile, nuvelele, schițele și poeziile sunt alese cu multă grijă, așa cum numai intelectualii luptători ai condeului din Transilvania știu“...

Doi chelneri înăbușiți de gaz. Chelnerii Albu Ioan în vârstă de 32 ani și Drăgoi Octavian în vârstă de 18 ani, amândoi din orașul Sibiu, s'au înăbușit cu gaz metan, pe când dormeau. Acești doi tineri, fiind beți și neputând să aprindă focul, au lăsat robinetul dela sobă deschis. Peste noapte camera s'a umplut de gaz. Dimineața au fost găsiți amândoi morți.

Serbare. Tineretul român din comuna Sântămărie, județul Târnava Mică, sub conducerea d-lui învățător-director Victor Vezan, cu prilejul sărbătorilor de Crăciun, a aranjat o frumoasă serbare școlară. Pe lângă elevii școlii primare, a luat parte un public numeros din comună. Programul serbării a plăcut mult.

Căpitan citat pe națiune. Căpitanul de blindate Ioan Cernea, comandantul companiei 53 care de luptă, a fost citat prin ordin de zi pe armată, pentru curajul și spiritul său de sacrificiu. Acest viteaz căpitan a căzut străpuns de 5 gloanțe de mitraliere, deoarece în timpul luptei a ieșit din car, ca să se lupte în câmp deschis cu inamicul. Căpitanul Ioan Cernea a fost un adevărat exemplu de comandant.

Patru deodată. O nenorocire mare s'a întâmplat în zilele Crăciunului într'un sat din Spania. Tatăl și cei patru feciori ai săi se aflau la câmp, săpând cu hârlețele un ogor. Săpând unul dintre frați, a dat de ceva tare; a dat cu arșău în ea și deodată a explodat grenada, ucizând pe toți cei patru frați, iară pe tatăl lor rănindu-l greu. Era o grenadă neexplodată, rămasă acolo de pe vremea războiului civil. Interesant e, că nenorocitul de tată își pierduse pe al cincilea băiat în războiul civil din Spania.

Bucuria funcționarilor bulgari. Guvernul bulgar a dat, de sărbătorile Crăciunului, tuturor funcționarilor din Bulgaria salariul dublu. Ce bucurie mare a fost între funcționarii bulgari cu această ocazie! Oare guvernul nostru când va face la fel?

Ajutor la gazetă am primit dela Reuniunea femeilor române unite Budinți 100 Lei; Păr. Molcoci Damian, Leiptig 70 Lei; Păr. Teodor

Lungu, Ciuleni 70 Lei; Ivașcu Ioana, București 360 Lei; Ioan Bătăcui, preot, Sângeorgiul-de-Câmpie 300 Lei; Vemeș Ștefan, Soroca-Basarabia 280 Lei; Colborean Nicolae, Mediaș 30 Lei; Brutus Pașca, Câmpeni 1025 Lei; Baciul Ilie, Șarmașu-Turda 100 Lei; Hiran Ilie, Gligorești-Turda 80 Lei; Petru Roșu, Ramna 40 Lei; Pr. I. Boeriu, Lechința 500 Lei; Lazar Iacob, Teiuș 80 Lei; Vasile Boilă, Bernade 225 Lei; Maria Tohăneanu, inv., Lehliu 500 Lei, Ciuciuna Lazar, funcț. U. D. R. Reșița 360; Gherasim Gușa, Petroșani 50 Lei; Ioan Nechita, Sighișoara 270 Lei; Dr. Romul Boilă, Prof. Univ., Sibiu 500 Lei; Rancea Șofron, Aiud 50 Lei; Teodor Salcă, Aiud 60 Lei; Ștefan Țarină inv. pens., Păucinești 50 Lei; Gh. Zait, Piatra Neamț 300 Lei; Berian Ioan, Cugir 100 Lei; Pr. Gh. Nicoară, Mihalț 200 Lei; Alexandru Cârnaț, Mihalț 100 Lei; Petru Cârnaț a Paraschivii, Mihalț 200 Lei; Trifu Emanoil, Bucerdea-Grănoasă 60 lei; Victor Herța, Coșlar 100 Lei. Le mulțumim din tot sufletul. Bunul Dumnezeu să le răsplătească înmuit.

Cursurile pentru conducerea tractoarelor, aranjate de Camera Agricolă a județului Târnava Mică dela 15 Sept. la 15 Dec. 1943 la Tiur, s'au terminat cu examinarea cursiștilor. Cursurile au fost urmate de 11 elevi, dintre cari 10 au fost întreținuți în mod gratuit. Toți aceștia au primit câte o adeverință, urmând ca la anul să primească carnetele definitive în baza unui nou examen. Alți 6 elevi, cari nu s'au prezentat anul trecut la examene, au fost examinați tot atunci și li s'au făcut toate formele pentru primirea carnetelor definitive.

Am trimis de mâncare copiilor francezi. Guvernul român a trimis, zilele trecute, 51 vagoane de mâncare copiilor francezi, ceace a făcut o foarte bună impresie în Franța nenorocită de astăzi.

Fățarnicie grozavă. La radio Budapesta s'a sărbătorit în ziua de 8 Decembrie împlinirea a 75 de ani dela votarea legii naționalităților, care este articolul 44 din 1868. Această lege s'a născut moartă și n'a fost ținută nici odată. Cu toate acestea Ungurii o sărbătoresc și se laudă în fața lumii întregi, că ei au cea mai veche lege de ocrotire a naționalităților sau minorităților, cum li-se zice astăzi.

Hoji de biserică. Hoji necunoscuți au spart ușile bisericilor românești, unită și ortodoxă, din comuna Axente Sever, jud. Târnava Mare și au furat tot ce au aflat de preț. Din biserica unită au furat în preț de 30.000 Lei, iar din cea ortodoxă preț de 3000. Se vede că bolșevismul se apropie și de noi.

Rugăm pe toți acei cetitori, cari n'au de gând să rămână abonați și în 1944, să binevoiască a scie pe gazetă: „retur” și a ni-o returna, ca să știm, în câte exemplare să tipărim numărul viitor.

Tit Bud

(Un cărturar din Maramureș)

Mulți cărturari a dat și mândra țară a Maramureșului. De acolo era și Vicarul Tit Bud, unul din cei mai învățați scriitori bisericești din Dieceza Gherla, bărbat cu multă autoritate și care a înfăptuit lucruri foarte frumoase. S'a născut la 25 Decembrie 1846 în Șuvagău. A învățat la Ungvár, la liceul greco-catolic cu limbă de propunere ungurească și la vechiul liceu românunit dela Beiuș, unde a făcut și maturitatea. Simțind chemare preoțească, s'a înscris la Sfânta Teologie, în Gherla.

După ce a terminat Sfânta Teologie a primit taina Sfintei Preoții și apoi, cu sufletul mereu tânăr, a muncit o viață întreagă în ogorul bisericii și al școlii. Intemeiat a în Maramureș secții ale Astrei, societăți religioase, școli. A ajuns vicar general al Maramureșului. (Pe vremea aceea Maramureșul se ținea de Episcopia de Gherla; azi se ține de Baia-Mare).

Are meritul de a fi scris multe lucrări de mare vigoare, prin cari rămâne nemuritor. A scris despre trecutul bisericesc al Maramureșului cărți pe cari le folosim și azi. Istoria Episcopilor și a Vicarilor români din Maramureș. — Date istorice despre protopopiatele, parohiile și mănăstirile din Maramureș. Tit Bud se numără printre cei mai de seamă istorici ai Maramureșului, ca Mihali, Ciplea și alții. În ultimul timp a scris despre trecutul bisericesc al Maramureșului un preot neunit, Simeon Reli dela Cernăuți, dar ne pare rău că a scris cu multă patimă. Invățătul istoric Zenovie Păclișanu, membru corespondent al Academiei Române, a arătat în lucrări științifice, că ce scrie Părintele Reli e fără valoare științifică, neaducând nici o știre nouă.

Tit Bud a tipărit la București poezii populare din Maramureș. În 1897 a tipărit *Viața Sfinților*, singura colecție complectă de vieți ale sfinților tipărită în biserica noastră, cu litere latine. S'au tipărit vieți de sfinți, dar colecție, care să cuprindă pe toți sfinții nu s'a tipărit din secolul al XVIII-lea, de când au început învățății călugări, dela Blaj, să tipăriască cu slove vechi slavonești.

Pe lângă cărțile pomenite Tit Bud a mai scris multe lucruri de suflet folositoare, prin toate foile bisericești din vremea sa. A murit în 1914, după o viață rodnică.

Ioșif E. Naghiu

Nu executa propaganda inevitabilă a inamicului.

Prin minciuni, dușmanul tulbură sufletele celor slabi.

DOCTORUL SAZELOR

Scarlatina

Complicațiile în scarlatină

„Este mai ușor, a te păzi de o boală decât a te scăpa de ea”, așa sa spus, și cu drept cuvânt așa este. De scarlatină în vremurile de acum ne apărăm copiii destul de ușor prin vaccinarea făcută cu așa zisa „anatoxină”, adică făcându-le trei injecții la răstimp de 3 și 2 săptămâni una de alta.

Este timp de început de iarnă. De se va abate scarlatina și în sate, prăpăd mare va face în rândurile copiilor și multă nenorocire va aduce peste capul lor prin complicațiile adică urmările ce le poate avea; fie că le coace în gât, fie că fac unii aprindere cu puroi în urechi și ajung surzi. Alții fac reumatism cu boală de inimă și celor mai mulți le strică rinichii fac „nefrită”, adică, aprindere de rărunchi. Ca să nu primească nefrită trebuiesc păziți cei îmbolnăviți de scarlatină, de aceia ei vor fi ținuti în casă, la pat și nu li se va da sub nici un motiv mâncare sărată. Mâncarea lor este numai laptele și ceaiul, iară spre sfârșitul bolii cartofii, pâinea prăjită și târziu de tot și mâncări puțin sărate.

* * *

O boală ajunsă în trupul omului o vezi cum începe, dară nu știi când, unde și cum se va termina; ea este ca focul. Scarlatina este o boală cât se poate de grea; ea nu cruță pe nimenea, de aceea părinții „cu scaun la cap” nu își vor sustrage copiii sub nici un motiv dela inoculările pe cari medicul de circumscripție „de sus” are ordin să le facă, deoarece „paza bună ferește primejdia rea”.

Arad 14 Dec. 1943,

Dr. Ion Frățilă

O pasăre care aruncă cu picioarele

Dacă pasărea „emu” este atacată, ea se apără aruncând din picioare. Un picior dat de emu este de ajuns pentru a rupe unui om piciorul, sau pentru a omori un câne. Emu este un struț care trăiește numai în Australia. El atinge înălțimea de 1,7 m., iar vocea lui se aseamănă cu sunetul tobei.

VÂND
mașină de treerat
„FEROAGRICOLA”
de 800 mm. toată pe bile, cu motor în foarte bună stare de funcționare.

Vând și numai batoza de treerat singură.

Adresa: Șeulean Gheorghe, com. Cucerdea, jud. Tr.-Mică. Gara Cipău. 127 (1-3)

Poșta gazetel

Pr. Vasile Breban-Lugoj. Primit 700 Lei, din cari am reținut ab. pe 1944 500 Lei. Rugăm răspundeți, ce să facem cu restul de 200 Lei? Nu aveți nici-o restanță.

Herțeg Victor-Unirea. Primit 18 XII a. c. 500 Lei și repartizați pe 1943 200 și 1944 300 Calendare gratuite nu putem trimite decât la cei ce și-au plătit ab. întreg de 500 Lei.

Oficiul parohial Leptig. N-rii: 13266, 13263, 13262, 13268, achitat ab. pe 1943.

Oficiul parohial Semlac. Nr. 5165 (A. G. R. U.) nu datorează nimic pe 1943. Primit banii trimiși.

Moise Drăghieci Șona-Făgăraș. Primit 570 Lei. Din cari 70 restanță pe 1943 și 500 Lei pe 1944. Trimitem calendar.

Bulboacă Romulus, București. Primit scrisoarea. Nu aveți nici o restanță pe 1943. Ab. pe 1944 este de 500 Lei. Luați măsuri, ca numele și strada să fie scrise corect.

Brutus Pașca. Am primit Lei 2000, i-am repartizat în felul următor: pe anul 1942 Lei 75, pe anul 1943 Lei 400, anul 1944 Lei 500, iar restul de Lei 1025 i-am trecut ca ajutor.

Oficiul parohial Comorăște. Trimis 10 exp. „Unirea Poporului” Nr. de Crăciun.

Stroie Constantin-Călugăreni-Neamț Primit scrisoarea din 24 XI. 1943, dar banii n'am primit. Clarificați situația.

Ciocan Nicolae, cantor-Zăbrani. Primit 900 Lei ab. pe 1943 și 1944. Trimitem calendar.

Oficiul parohial Șimand-Arad. Nr. 12732, la noi nu există în Șimand. Banii pentru el i-am introdus la Nr. 11033 Anghel Vasile din Șimand (Lei 613). Dacă n'am procedat bine, vă rugăm să ne răspundeți.

Pr. V. Crișan-Sercaia. Elevii trimis cu a venit. Am expediat calendarele pe poșta.

Oficiul parohial Tuștea. Primit scrisoarea. Abonamentele (16) sunt achitate pe 1943. Trimis calendar.

Preot Tr. Mărza Brăila. Primit Lei 4500, din cari am reținut restanța de Lei 1350 pe 1942 și rest pe 1943 de Lei 1800. De restul banilor (1350 Lei) am trimis 18 calendare.

Oficiul parohial Ghilad. Primit banii trimiși

Covorani D-tru. Făgăraș. Primit banii și am trimis calendar.

Izidor Mesaroșiu, notar-Sebeș. Aveți de plată pe 1942 Lei 25, pe 1943 240 și 1944 pe 1944 Lei 500. Primit scrisoarea, trimitem ziarul.

Gh. Nișiu Medlaș. Primit banii trimiși. Repartizați astăzi: 200 Lei rest pe 1943 și 300 Lei pe 1944.

A Fărescu-Brăila. Rugăm trimiteți numele abonatului și banii. Am primit Lei 600, din cari noi am repartizat astăzi: 400 Lei pe anul 1943 și 200 Lei pe 1944. Dacă ați trimis și alți bani, vă rugăm să ne anunțați, pentru a face cercetări și convenite rectificarea.

Crințoni Mihail satul Breazova Hunedoara. Banii trimiși 345 lei i-am introdus în abonament. Vă merge ziarul. Trimitem acum și cărțile cerute. Rugăm trimiteți banii pentru etc. Costul lor 315 Lei și poșta 30 Lei. Total 345 Lei

R o m â n i a
Ministerul justiției
Direcțiunea judiciară

Publicațiune

Di Spiridon C. Xidis domiciliat la Blaj-Str. Ioan Micu Moldovan No. 15 a făcut cerere acestui Minister de a fi autorizat să scimbe pe baza art. 10 numele său patronimic de Xidis în acela de Staicu spre a se numi Spiridon Staicu.

Ministerul publică aceasta, conform art. 11, spre știința acelora cari ar voi să facă opozițiune în termenul și condițiunile prevăzute de alin. II al zisului articol și de art. 3 din legea asupra numelui din 8 Aprilie 1936. 116 (3-3)